

ВІДГУК ОПОНЕНТА

доктора медичних наук, професора
Удода Олександра Анатолійовича,
завідувача кафедри стоматології Донецького національного медичного
університету Міністерства охорони здоров'я України,
на дисертаційну роботу **Мудрик-Гончарук Наталії Павлівни**
«Клініко-експериментальне обґрунтування застосування часткових
керамічних реставрацій на жувальній групі зубів з оптимізацією дизайну
препарування порожнини залежно від виду дефекту»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
у разову спеціалізовану вчену раду ДФ 20.601.122
Івано-Франківського національного медичного університету, що утворена
згідно з наказом ректора № 652-д від 27.05.2026 року для розгляду та
проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 «Стоматологія»

Ступінь актуальності обраної теми. Карієс зубів обґрунтовано відносять до найрозповсюдженіших стоматологічних захворювань. В Україні розповсюдженість цього захворювання суттєво коливається, залежно від регіону, однак при цьому її показники не знижуються, навпаки, реєструється тенденція до їх поступового зростання. Для відновлення уражених карієсом зубів у клінічній практиці широко застосовуються сучасні реставраційні матеріали, зокрема, фотокомпозити, та відповідні інноваційні технології. Зазначені матеріали та технології дозволяють повною мірою відновити втрачені внаслідок ураження анатомо-функціональні та естетичні характеристики зубів. Фотокомпозити мають довгий перелік безумовно позитивних властивостей та переваг, порівняно з іншими відновлювальними матеріалами, у зв'язку з чим, безперечно переважають у застосуванні для прямого відновлення, але при цьому нерідко реєструються дефекти та ускладнення. Іноді, попри відому низку протипоказань, трапляється необґрунтоване використання цих матеріалів, і це також веде до виникнення прогнозованих порушень. Отже, чудові характеристики фотокомпозитів, постійне вдосконалення їх властивостей, тим не менш, не призвели до значного зменшення кількості ускладнень, особливо у разі відновлення зубів жувальної групи з великою втратою твердих тканин.

Певною альтернативою прямому фотокомпозитному відновленню прийнято вважати непряму реставрацію, для якої використовують, крім інших, керамічні матеріали. Слід, однак, зауважити, що незважаючи на кількість наукових досліджень та публікацій, дотепер немає єдиного погляду та чітких критеріїв щодо застосування прямої або непрямой реставрації жувальних зубів з великими за об'ємом каріозними дефектами. Додаткових досліджень потребують певні фізико-механічні властивості відновлювальних

фотокомпозитних та керамічних матеріалів, зокрема, в умовах високого перманентного оклюзійного навантаження. Необхідно також визначити оптимальні параметри препарування порожнин у зубах жувальної групи, які б забезпечували максимальну стабільність будь-якого відновлення та тривалий термін його функціонування без ускладнень та руйнації. У зв'язку з цим, комплексне клініко-експериментальне дослідження, спрямоване на обґрунтування вибору відновлювального матеріалу та методу реставрації, оптимізацію дизайну препарування порожнин, залежно від виду дефекту, є своєчасним, актуальним і має суттєве значення для сучасної стоматології.

Таким чином, дисертаційна робота Мудрик-Гончарук Наталії Павлівни присвячена вирішенню важливого наукового завдання – підвищенню ефективності лікування дефектів твердих тканин жувальних зубів шляхом удосконалення підходів до вибору реставраційного методу та оптимізації параметрів препарування.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота є фрагментом комплексної науково-дослідної роботи кафедри дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету «Диференційовані підходи до лікування і профілактики стоматологічних захворювань у населення Прикарпаття», номер державної реєстрації 0121U111146 (2021-2026). Здобувачка є співвиконавицею фрагментів трьох підрозділів роботи.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувачки. Дисертаційна робота виконана на високому науково-методичному рівні. Основні положення, висновки та практичні рекомендації ґрунтуються на достатньому обсязі фактологічного матеріалу та відповідають оголошеній меті й поставленим завданням дослідження. У ході дисертаційної роботи проведено комплексне обстеження 158 пацієнтів з дефектами твердих тканин зубів, виконано клінічні, рентгенологічні, експериментальні, цифрові дослідження та статистичний аналіз їх результатів. Особливу наукову цінність мають результати використання методу скінченних елементів для оцінки напружено-деформованого стану системи «зуб-реставрація» та трибологічних досліджень для визначення зносостійкості стоматологічних матеріалів. Отримані у дисертаційній роботі результати мають належний ступінь достовірності за рахунок достатнього обсягу матеріалу, застосування сучасної та коректної статистичної обробки даних.

Матеріали дисертаційного дослідження повною мірою відображені у друкованих працях, науковий рівень змісту яких належним чином відповідає вимогам. Опубліковано 9 наукових праць, зокрема, серед них 4 статті у фахових наукових виданнях, з яких 3 статті у наукових виданнях, що індексуються в наукометричній базі SCOPUS, 3 тези у матеріалах науково-практичних конференцій, отримано 2 патенти України на корисну модель.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. У дисертації доповнено й узагальнено наукові дані про поширеність і клінічні особливості дефектів твердих тканин вітальних жувальних зубів у регіоні Прикарпаття з урахуванням їх морфологічних і функціональних характеристик. Уперше розроблено алгоритм імітаційного моделювання на основі тривимірної (3D) моделі зуба із застосуванням методу скінченних елементів, що дозволяє прогнозувати та визначати напружено-деформований стан тканин зуба і стоматологічних матеріалів із урахуванням їх фізико-механічних властивостей та умов жувального навантаження. Уперше проведено оптимізаційне дослідження геометричних параметрів відпрепарованої порожнини з метою їх наукового обґрунтування та визначено оптимальні значення цих параметрів для забезпечення рівномірного розподілу напружень у системі «зуб-реставрація» та підвищення довговічності відновлення. Уперше розроблено і запатентовано експериментальний пристрій (патенти № 148035 і 149247) для дослідження зносостійкості стоматологічних матеріалів в умовах моделювання жувального навантаження та визначено ці параметри в запропонованих нами реставраційних матеріалах. Здійснено розширену порівняльну оцінку ефективності відновлення дефектів жувальних вітальних зубів із використанням прямих реставрацій фотокомпозитом «Estelite Asteria» і непрямих керамічних реставрацій «IPS e.max Press» із застосуванням стандартизованих клінічних критеріїв USPHS у динаміці спостереження. Уперше реалізовано комплексний підхід до вивчення системи «зуб-реставрація», що поєднує клінічні, імітаційні та експериментальні методи дослідження.

Отже, дисертаційне дослідження містить суттєву наукову новизну. За результатами поєднання клінічних, імітаційних та експериментальних методів дослідження переконливо обґрунтовано застосування часткових керамічних реставрацій у зубах жувальної групи, залежно від виду та об'єму дефектів твердих тканин. Безперечну наукову цінність мають отримані у дослідженні результати використання методу скінченних елементів для моделювання напружено-деформованого стану системи «зуб-реставрація» з урахуванням геометричних параметрів відпрепарованої порожнини, фізико-механічних властивостей матеріалів та жувального навантаження.

Основні результати дисертації достатньо повно висвітлені у наукових публікаціях здобувачки, що цілком відповідає чинним вимогам.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наведені у дисертаційній роботі результати, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, що, у свою чергу, цілком логічно випливають з достовірних результатів, є повною мірою науково обґрунтованими. Вони забезпечуються чітко визначеною методологією, достатнім обсягом фактологічного матеріалу,

комплексним підходом і застосуванням сучасних, адекватних та інформативних методів дослідження.

Відповідно до поставленої мети та завдань, було проведено комплекс досліджень, зокрема, клінічних, рентгенологічних, експериментальних, цифрових досліджень, у тому числі з імітаційним моделюванням, які дозволяють об'єктивно та всебічно оцінити ефективність різних методів реставраційного лікування. Стоматологічне обстеження 158 пацієнтів з аналізом показників, які стосуються дефектів твердих тканин зубів та стану реставрацій, забезпечило репрезентативність вибірки та статистично обґрунтовану достовірність отриманих результатів. Клінічну ефективність прямого та непрямого відновлення зубів жувальної групи за різних клінічних умов оцінювали за загальноприйнятими критеріями USPHS у різні терміни спостереження, і це дозволило об'єктивно та послідовно простежити динаміку досліджуваних показників стану реставрацій. Необхідно підкреслити важливе значення використання у дисертаційній роботі цифрового моделювання із застосуванням методу скінченних елементів для аналізу напружено-деформованого стану системи «зуб-реставрація». Проведені розрахунки та експериментальні дослідження дозволили науково обґрунтувати оптимальні параметри дизайну препарування порожнин та прогнозувати клінічну ефективність відновлення зубів з каріозними дефектами. Статистична обробка результатів досліджень проведена коректно із застосуванням сучасних методів статистичного аналізу, що підтверджує достовірність отриманих даних та обґрунтованість сформульованих наукових положень. Графічні методи представлення сприяють кращій візуалізації отриманих результатів. Висновки дисертації належним чином ґрунтуються на підсумках комплексу проведених досліджень, вони цілком аргументовані, відповідають поставленим завданням і мають важливе наукове та практичне значення для сучасної стоматології.

Слід також зазначити, що комісією з питань етики Івано-Франківського національного медичного університету (протокол № 158/26 від 23.05.2026 року) встановлено, що проведені дослідження не суперечать основним міжнародним біоетичним та правовим нормам Гельсінської декларації, Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, відповідних Законів України та нормативних актів Міністерства охорони здоров'я України.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Дисертаційна робота виконана на високому науково-методичному рівні, і це свідчить про значну методологічну обізнаність та високий рівень володіння здобувачкою компетентностей відносно методології проведення наукових досліджень, що передбачені освітньо-науковою програмою. Наукове завдання, яке було поставлене у дисертації за мету та полягало у підвищенні ефективності лікування дефектів твердих тканин жувальних зубів шляхом удосконалення підходів до вибору реставраційного

методу та оптимізації параметрів препарування, повною мірою виконано. Отже, мета дисертаційного дослідження досягнута.

Для вирішення завдань дослідження здобувачкою було обрано сучасні, методологічно обґрунтовані та інформативні методи, які повною мірою відповідають меті та етапам дослідження. У ході виконання роботи, зокрема, було використано клінічні, рентгенологічні, експериментальні, цифрові та статистичні методи, що забезпечило відповідний комплексний підхід. Дослідження характеризується логічністю побудови, послідовністю етапів, системним та ретельним аналізом отриманих результатів. Особливо слід відзначити вдале поєднання у дослідженні клінічних і експериментальних методів, зокрема, із застосуванням цифрового моделювання та методу скінченних елементів, що дозволило науково обґрунтувати оптимізацію параметрів препарування каріозних порожнин у жувальних зубах та оцінити клінічну ефективність реставрації таких зубів. Отримані у дослідженні достовірні результати ґрунтуються на адекватному статистичному аналізі, сформульовані висновки та практичні рекомендації є цілком аргументованими і логічно побудованими. Це свідчить про високий рівень підготовки здобувачки, її здатність продукувати нові ідеї, самостійно вирішувати складні наукові завдання, успішно застосовувати сучасні методологічні підходи до проведення актуальних наукових досліджень.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Отримані у дисертаційній роботі результати мають суттєве теоретичне і практичне значення. На підставі підсумків експериментальних та клінічних досліджень науково обґрунтовані диференційовані підходи до вибору реставраційних матеріалів та методів відновлення жувальних зубів, які мають життєздатну пульпу та дефекти твердих тканин каріозного походження. Розроблені підходи, залежно від клінічної ситуації, дозволяють індивідуалізувати лікувальну тактику, сприяють підвищенню ефективності відновлювального лікування і покращенню анатомо-функціональних та естетичних результатів. На основі результатів імітаційного моделювання та аналізу напружено-деформованого стану системи «зуб-реставрація» обґрунтовано оптимальний дизайн препарування каріозних порожнин для часткових керамічних реставрацій, що забезпечує їх біомеханічну стабільність та тривалу клінічну довговічність, і запропоновано алгоритм клінічного застосування таких конструкцій. Результати експериментального дослідження зносостійкості продемонстрували, що керамічні матеріали характеризуються вищою стійкістю до функціонального стирання, нижчими показниками втрати маси, глибини та об'єму зношування, порівняно з композитними матеріалами. Отримані дані підтверджують високу функціональну стабільність пресованої кераміки в умовах жувального навантаження та обґрунтовують доцільність її використання для реставрації жувальних зубів з дефектами значного об'єму. Використання клінічних критеріїв

USPHS для оцінки стану реставрацій зубів підтвердило можливість їх застосування для об'єктивного аналізу клінічної ефективності проведеного відновлювального лікування уражених карієсом зубів жувальної групи та дозволило оцінити клінічну довговічність реставрацій.

Результати дисертаційного дослідження впроваджені у лікувальну діяльність низки закладів охорони здоров'я та в освітній процес на профільних кафедрах медичних університетів країни.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертаційна робота викладена українською мовою на 221 сторінці комп'ютерного тексту, з яких 142 сторінки становить основний зміст роботи. Структурно дисертація складається зі вступу, огляду літератури, розділу матеріалів і методів дослідження, трьох розділів результатів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел, що містить 291 джерело, серед яких 54 кирилицею та 237 латиницею, і додатків. Робота містить 60 рисунків та 8 таблиць. Обсяг та структура дисертації повною мірою відповідають вимогам.

У вступі, який викладений на 7 сторінках, переконливо обґрунтовано актуальність обраної тематики дисертації, зазначено зв'язок з комплексною науково-дослідною роботою кафедри дитячої стоматології, чітко сформульовано мету дослідження та завдання для її досягнення, наведено об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, висвітлено наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, а також їх впровадження, вказано відомості щодо особистого внеску здобувачки, апробації результатів дисертаційної роботи та їх опублікування, обсягу та структури дисертації.

Розділ 1 «Особливості реставраційного лікування пацієнтів із каріозними дефектами твердих тканин жувальних зубів. Клінічні й експериментальні дослідження (огляд літератури)» складається з чотирьох підрозділів та викладений на 23 сторінках. Наведена в огляді наукова інформація ґрунтується на аналізі значної кількості сучасних вітчизняних та зарубіжних джерел. Відомості стосуються опису каріозних уражень зубів з життєздатною пульпою та їх лікування, сучасних підходів до препарування порожнин у жувальних зубах, характеристики реставраційних матеріалів для відновлення зубів, їх фізико-механічних властивостей, зокрема, зносостійкості. Проведено глибокий критичний аналіз сучасних підходів до відновлення жувальних зубів з застосуванням часткових керамічних реставрацій. Огляд літератури завершується достатньо інформативним підсумком. Розділ демонструє високий рівень теоретичної підготовки здобувачки, вміння узагальнювати літературні дані та формувати власне бачення проблематики дослідження. Значна частина використаних літературних джерел представлена сучасними іноземними публікаціями останніх років, що визначає актуальність виконаної роботи та водночас підкреслює опанування здобувачкою мовних компетентностей.

Розділ 2 «Матеріали та методи дослідження» включає шість підрозділів, наведений на 32 сторінках, ілюстрований 7 рисунками та 1 таблицею. У цьому розділі спочатку надано загальну характеристику дослідження та його дизайну, потім наведено клінічно-рентгенологічні методи дослідження, експериментальні методики щодо імітаційного моделювання та оптимізаційного дослідження геометричних параметрів порожнин, а також експериментального визначення зносостійкості стоматологічних та природних матеріалів, проведеного з використанням спеціально розробленого пристрою, зазначені характеристики реставраційних матеріалів, задіяних у дослідженні, та технології роботи з ними. Особливу увагу приділено цифровим технологіям аналізу та імітаційному моделюванню, що значно підвищує наукову цінність проведеного дослідження. У підрозділі, що завершує розділ, вказані методи статистичного аналізу результатів. Важливо, що у клінічних дослідженнях були дотримані біоетичні принципи, що підтверджено висновком комісії з питань етики університету (протокол № 158/26 від 23.05.2026 року). Загалом, у розділі послідовно обґрунтовано вибір використаних методів дослідження, і це підкреслює високий рівень методологічної підготовки здобувачки щодо наукових досліджень.

У розділі 3 «Клініко-функціональна характеристика каріозних дефектів твердих тканин жувальних вітальних зубів», який містить 3 рисунки та 2 таблиці, у трьох підрозділах на 13 сторінках наведено підсумки систематизації та клініко-функціонального аналізу каріозних уражень жувальних вітальних зубів, результати комплексного обстеження пацієнтів, описано стан твердих тканин зубів, оклюзії та реставрацій за критеріями USPHS. Встановлено закономірності поширення та локалізації дефектів, а також їх вплив на функціональний стан зубощелепної системи. Отримані результати дозволили науково обґрунтувати необхідність диференційованого підходу до вибору методів та матеріалів реставраційного лікування, залежно від втрати твердих тканин жувальних зубів. Розділ завершується розгорнутим узагальненням.

Розділ 4 «Експериментальні дослідження напружено-деформованого стану відреставрованих жувальних вітальних зубів та зносостійкості вибраних стоматологічних матеріалів», що викладений у п'яти підрозділах на 26 сторінках і містить 31 рисунок та 3 таблиці, присвячений експериментальним дослідженням, зокрема, у цьому підрозділі наведено відомості відносно підготовки 3D-моделі зуба і реставраційної вкладки до імітаційного моделювання, результати імітаційного дослідження напружено-деформованого стану зуба та вкладки на моделях за розробленою методикою і оптимізаційного дослідження параметрів відпрепарованої порожнини у жувальних зубах, а також результати вивчення зносостійкості стоматологічних матеріалів. У ході дослідження було застосовано розроблену методику створення тривимірних моделей зубів для імітаційного моделювання методом скінченних елементів. Проведені дослідження дозволили встановити оптимальні геометричні

параметри препарування, які забезпечують більш рівномірний розподіл напружень у системі «зуб-реставрація». Значний інтерес становлять результати трибологічних досліджень, виконаних з використанням запатентованого пристрою для оцінки зносостійкості стоматологічних матеріалів в умовах функціонального навантаження. Розділ цікавий з точки зору застосування сучасних технологій комп'ютерного моделювання, він насичений численними яскравими ілюстраціями цього процесу, містить переконливі результати щодо обґрунтування новітніх підходів до вибору методів та матеріалів відновлення уражених карієсом жувальних зубів, які у подальшому були застосовані у клінічних дослідженнях. Наприкінці розділу наведені інформативні підсумки.

У розділі 5 «Порівняльний аналіз клінічної ефективності прямих і непрямих реставрацій жувальних вітальних зубів із каріозними дефектами за критеріями USPHS у динаміці», який містить чотири підрозділи на 30 сторінках, 20 рисунків та 2 таблиці, наведено результати клінічної оцінки стану відновлень жувальних зубів, виконаних за запропонованими підходами з урахуванням параметрів дефектів за прямим методом з фотокомпозитного матеріалу та за непрямим методом з керамічного матеріалу. Стан реставрацій визначали у терміни спостереження 6 та 12 місяців за критеріями USPHS. За результатами дослідження встановлено, що у термін 6 місяців обидва методи з використанням відповідних матеріалів показали високу клінічну ефективність, водночас у термін 12 місяців за критеріями щодо анатомічної форми, крайової адаптації, збереження кольору та мікрорельєфу поверхні, відсутності вторинного карієсу суттєво переважали керамічні реставрації. Доведено, що за наявності значних дефектів жувальних зубів непрямі керамічні реставрації демонструють більш стабільні клінічні результати, забезпечуючи таким чином високу клінічну ефективність, незмінність анатомо-функціональних та естетичних параметрів і довговічність конструкцій. Отримані результати мають вагоме практичне значення та підтверджують доцільність застосування пресованої кераміки для відновлення значних дефектів жувальних зубів. Розділ є найбільшим за обсягом тексту, він містить велику кількість ілюстрацій з графічним зображенням показників. Цей розділ, як і всі інші, в яких описані результати, завершується їх узагальненням та розгорнутими детальними підсумками.

В «Аналізі та узагальненні результатів дослідження» на 14 сторінках наведено переконливу інформацію щодо актуальності дисертаційного дослідження з викладенням відомостей з сучасних наукових літературних джерел, розгорнуто та послідовно проведено системний аналіз та наукове осмислення отриманих результатів, показано їх теоретичне та практичне значення для сучасної стоматології, що виглядає, загалом, як цілком логічне завершення дисертаційної роботи.

Висновки дисертації наведені на 3 сторінках, вони є повною мірою аргументованими, відповідають поставленій меті та завданням дослідження і

ґрунтуються на отриманих достовірних результатах. **Практичні рекомендації** мають цілеспрямоване прикладне значення та можуть бути ефективно впроваджені у клінічну стоматологічну практику.

Список використаних джерел оформлено, відповідно до чинних вимог. Використані літературні джерела є сучасними та повністю відповідають тематиці дисертаційної роботи.

У **додатках** наведено список друкованих праць здобувачки, матеріали, що підтверджують апробацію результатів дослідження, та акти їх впровадження у практичну діяльність стоматологічних закладів.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Результати дисертаційного дослідження впроваджені в лікувальну практику низки закладів охорони здоров'я та в освітній процес профільних кафедр медичних університетів. Необхідно зазначити, що ці результати мають значний потенціал для широкого практичного застосування у закладах, які надають стоматологічну допомогу. Теоретичні напрацювання, висновки та практичні рекомендації доцільно інтегрувати у матеріали лекцій та практичних занять для здобувачів вищої стоматологічної освіти, післядипломної підготовки та безперервного професійного розвитку лікарів-стоматологів. Запропоновані підходи щодо оптимізації дизайну препарування, вибору методів та матеріалів для реставрацій жувальних зубів дозволяють підвищити клінічну ефективність відновлення, зменшити ризик розвитку ускладнень та покращити довготривалі результати. Слід підкреслити, що дисертаційна робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним здобувачкою особисто.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

У ході роботи над текстом дисертації виникли певні **зауваження**:

1. У підрозділах 3.2 та 3.3 розділу 3 в описі результатів аналізу порушення оклюзійної рівноваги та оцінки стану реставрації деякі показники наведені в абсолютних значеннях та у відсотках, інші – лише у відсотках (стор. 87, 89-91). Слід було б дотримуватися одноманітності щодо наведення показників.

2. У підрозділі 4.5 розділу 4, який стосується результатів експериментальних досліджень, на стор. 112-117 наведено детальне описання розробленого пристрою для визначення зносостійкості конструкційних стоматологічних і природних матеріалів з його графічним зображенням на рис. 4.31 та два варіанти проведення дослідження з використанням пристрою. Цю інформацію було б доцільніше включити до тексту розділу 2, в якому наведено матеріали та методи дослідження.

3. Текст розділу 5 містить результати клінічної оцінки стану реставрацій за критеріями USPHS, назви яких багато разів повторюються, але постійно після повної назви критеріїв вказуються їх скорочені назви, як, наприклад, на стор. 122, 123, 124 та інших. У цьому немає необхідності, більш того, на стор. 19

наведений перелік умовних скорочень, серед яких фігурують назви усіх зазначених критеріїв.

4. Було б доцільно у ході описання клінічних результатів у розділі 5 навести декілька фотографій виконаних здобувачкою прямих та непрямих реставрацій жувальних зубів в якості ілюстрації їх клінічного стану.

5. У тексті дисертації подекуди зустрічаються орфографічні помилки, деякі технічні огріхи та не зовсім вдалі стилістичні формулювання.

Наведені зауваження не мають принципового значення та не впливають на стійке позитивне враження від дисертаційного дослідження. Робота, загалом, відрізняється оригінальною сучасною методологією, значним обсягом експериментальних досліджень, виконаних з застосуванням комп'ютерних технологій, ретельним аналізом отриманих результатів. Це свідчить про великий обсяг проведеної роботи, що підкреслює її наукову цінність.

У порядку наукової дискусії хотілося б отримати відповідь на такі запитання:

1. Чому на клінічному етапі дослідження для визначення життєздатності пульпи зубів Ви застосовували температурний тест з використанням кріогенного спрею, а не апаратурну електроодонтодіагностику?
2. Зважаючи на ризик виникнення вторинного карієсу, яким чином Ви враховували карієсрезистентність емалі відновлених зубів?
3. За наявності прямих або непрямих реставрацій зубів з ураженням оклюзійної та контактної поверхонь яким чином Ви оцінювали стан контактного пункту у системі критеріїв USPHS?

Дані про відсутність (наявність) текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. В Івано-Франківському національному медичному університеті проведено автоматичну перевірку дисертації Мудрик-Гончарук Наталії Павлівни «Клініко-експериментальне обґрунтування застосування часткових керамічних реставрацій на жувальній групі зубів з оптимізацією дизайну препарування порожнини залежно від виду дефекту» на наявність текстових збігів. Згідно з експертним висновком від 08.05.2026 року, підписаним головою комісії з виявлення та запобігання плагіату в університеті, оригінальність даної роботи є такою: коефіцієнт подібності 1 складає 2,95 %, коефіцієнт подібності 2 – 1,29 %, тобто матеріали дисертації являють собою оригінальний текст. Публікації за темою дисертації також не мають ознак порушення академічної доброчесності.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам

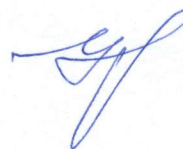
Дисертаційна робота Мудрик-Гончарук Наталії Павлівни «Клініко-експериментальне обґрунтування застосування часткових керамічних реставрацій на жувальній групі зубів з оптимізацією дизайну препарування порожнини залежно від виду дефекту» є завершеним самостійним науковим

дослідженням, в якому наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення актуального наукового завдання сучасної стоматології, що полягало у підвищенні ефективності відновлення каріозних дефектів твердих тканин вітальних жувальних зубів шляхом клініко-експериментального обґрунтування оптимізації дизайну препарування порожнини залежно від виду дефекту та вибору методів і матеріалів реставрації. Дисертація має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, містить результати, які мають істотне значення в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія.

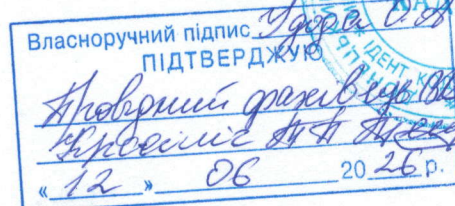
За актуальністю теми, сучасним методичним рівнем виконання, обсягом проведених досліджень, достовірністю результатів, обґрунтованістю наукових положень, висновків і рекомендацій, повнотою викладу в опублікованих працях, науковою новизною, теоретичним та практичним значенням дисертаційна робота **Мудрик-Гончарук Наталії Павлівни «Клініко-експериментальне обґрунтування застосування часткових керамічних реставрацій на жувальній групі зубів з оптимізацією дизайну препарування порожнини залежно від виду дефекту»**, яка виконана під науковим керівництвом докторки медичних наук, професорки Мельничук Г. М., повністю відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 року, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 року, а її авторка **Мудрик-Гончарук Наталія Павлівна** заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія.

Офіційний опонент:

завідувач кафедри стоматології
Донецького національного
медичного університету МОЗ України,
доктор медичних наук, професор

Олександр УДОД

Підписав
УДОД
підтверджує
В.С. Демченко

